

Spirit of Bosnia / Duh Bosne

An International, Interdisciplinary, Bilingual, Online Journal
Me?unarodni, interdisciplinarni, dvojezi?ni, online ?asopis

Pismo predsjedniku Bidenu

Working Group for Bosnia and Herzegovina

13. decembar 2021.godine

Predsjednik Joseph R. Biden Jr.
Bijela ku?a
1600 Pennsylvania Avenue, N.W.
Washington, DC 20500

Poštovani Predsjedni?e Biden:

Obra?amo Vam se kako bismo apelirali na Vas da odlu?no odgovorite na prijetnje suverenitetu i teritorijalnom integritetu Bosne i Hercegovine. Od klju?nog je zna?aja da se nacionalisti iz reda bosanskih Srba i bosanskih Hrvata sprije?e u destabilizaciji Bosne i Hercegovine putem prijetnji otcjepljenjem ili daljim produblivanjem etni?kih podjela, razvojem doga?aja koji bi u kona?nici omogu?io ostvarenje ciljeva genocida i me?unarodne agresije iz 90-ih godina. Nadalje je klju?no da podr?imo Visokog predstavnika koji nadgleda provedbu Dejtonskog mirovnog sporazuma. Dalje u ovom pismu analiziramo aspekte trenutne krize i preporu?ujemo strateške inicijative za odbranu suvereniteta Bosne i Hercegovine, za o?uvanje mira i za osiguranje bolje budu?nosti za narednu generaciju.

Milorad Dodik, nacionalista iz reda bosanskih Srba, koji je trenutno ?lan tro?lanog Predsjedništva je u skorije vrijeme poja?ao svoje napore na destabilizaciji Bosne i Hercegovine i regije istovremenim bojkotom državnih institucija, podrivanjem ustava i prijetnjama o osnivanju vlastite vojske. U izvještaju od 5. novembra 2021. godine Vije?u sigurnosti Ujedinjenih nacija, visoki predstavnik Christian Schmidt je upozorio da bi takve radnje predstavljale napuštanje ustavnog ure?enja Bosne i Hercegovine i dejtonskog okvira i da "bi imale prakti?ni u?inak otcjepljenja Republike Srpske" od Bosne. Hercegovine.

Visoki predstavnik je ovakav razvoj doga?aja nazvao „ozbiljnim napadom“ na Dejtonski mirovni sporazum koji je osujetio svaku nadu u mir i pomirenje u Bosni i Hercegovini. Još zna?ajnije je, me?utim, da se svaki takav potez Republike Srpske ka otcjepljenju ili "autonomiji" ne smije shvatiti kao ništa manje nego ostvarenje njenih genocidnih osniva?kih ciljeva. Pretresno vije?e Haškog tribunala je oglasilo Radovana Karadžića krivim za udruženi zlo?ina?ki poduhvat kojim se nastojalo trajno ukloniti nesrpsko stanovništvo s teritorije na koju su bosanski Srbi polagali pravo i uspostaviti etni?ki homogena država. Gospodine Predsjedni?e, 13. decembra 1995. godine Vi ste hrabro osudili zlodjela kao "srpski genocidni poduhvat" i "surovi ?isti genocid." Vi ste svoju posve?enost Bosni i Hercegovini okarakterizirali kao posve?enost vrijednostima pravde i obe?anju

da se genocid više nikada ne?e dogoditi. Apeliramo na Vas da to obe?anje ispunite tako što ?ete svoj diplomatski tim uputiti da osigura neostvarivanje genocidnih ciljeva.

Pored navedenih prijetnji miru iz Republike Srpske, nacionalisti?ki vo?a bosanskih Hrvata Dragan ?ovi? insistira na reformi izbornog zakona kojom bi se omogu?io izbor predstavnika njegove nacionalisti?ke stranke HDZ (Hrvatska demokratska zajednica) u Predsjedništvo. Takvim razvojem doga?aja bi se dodatno oja?ale etni?ke podjele i dovelo do stvaranja tre?eg entiteta i dalje destabilizacije Bosne i Hercegovine. Formiranjem tre?eg entiteta bi se štaviše ostvario cilj me?unarodne agresije organizirane u nešto što je presu?eno kao udruženi zlo?ina?ki poduhvat koji je nastao u Hrvatskoj, UZP kojim se nastojala uspostaviti Herceg-Bosna ili “Velika Hrvatska” u Bosni i Hercegovini. Gdin. ?ovi? nastoji nametnuti svoj prijedlog reforme izbornog zakona blokadom funkcioniranja vlade i prijetnjama bojkotom narednih izbora.

Apeliramo na Vas da svoj pregovara?ki tim uputite da odbije ovaj prijedlog reforme izbornog zakonodavstva i da radi s gra?anskim grupama na omogu?avanju tranzicije Bosne i Hercegovine iz države sastavljene od „konstitutivnih naroda“ u modernu liberalnu demokratiju gra?ana s jednakim pravima i dignitetom. Upravo u tom smislu mi tražimo da svoj pregovara?ki tim uputite da se vodi demokratskim principima i presudama Evropskog suda za ljudska prava u predmetu Sejdi? – Finci iz 2009. godine i predmetu Zorni? iz 2014. godine.

Navedene nacionalisti?ke ciljeve otvoreno podržava Ruska Federacija, koja na ovakve destabiliziraju?e inicijative bosanskih Srba i bosanskih Hrvata gleda kao na priliku za spre?avanje euroatlantskih integracija Bosne i Hercegovine. U još jednoj zvani?noj izjavi je naglašeno da Ruska Federacija vidi Bosnu i Hercegovinu kao dva entiteta, a ne kao jedinstvenu državu. Podražavaju?i razli?ite referendume g. Dodika kojima se osporava Ustavni sud i visoki predstavnik, nedavno je data izjava u kojoj se navodi da bi Ruska Federacija na ?lanstvo Bosne i Hercegovine u NATO-u gledala kao na neprijateljski ?in na koji bi ona morala reagirati. I zaista je g. Putin nedavno izjavio da “Zapad na upozorenja Rusije da ne prelazi njene “crvene linije“ gleda “previše neozbiljno”. Premda se ovo bez sumnje direktno odnosilo na Ukrajinu, jednatko tako Republika Srpska može za Mosku predstavljati još jedan Donjecki bazen, sjede?u liniju otpora NATO-u i Evropskoj uniji.

S obzirom na suo?avanje Bosne i Hercegovine s prijetnjama iz Republike Srpske i miješanje Ruske Federacije u ovoj regiji, apeliramo na naše diplomate pod Vašim vodstvom da se zalažu za poja?anje prisustva EUFOR-a u Bosni i Hercegovini do jednog realnijeg nivoa i pokretanje planiranja NATO-a za vanredne situacije. Tako?er apeliramo na naš pregovara?ki tim da odbaci reformu izbornog zakonodavstva koja je osmišljena da bi koristila nacionalistima iz reda bosanskih Hrvata u ostvarivanju cilja dalje destabilizacije Bosne i Hercegovine, te da izraze bezrezervnu podršku Visokom predstavniku u njegovim nastojanjima da se odupre nasilni?kim provokacijama i govoru mržnje Milorada Dodika.

Na koncu, vjerujemo da Sjedinjene Ameri?ke moraju odgovoriti na “crvene linije” g-dina. Putina svojom nepokolebljivim posve?enoš?u našim vrijednostima pravde, demokratije i ljudskih prava uz naše trajno obe?anje da se sprije?i ponavljanja genocida i me?unarodne agresije u Bosni i Hercegovini.

S poštovanjem,

Radnu grupu za Bosnu i Hercegovinu

Prof. dr. David Pettigrew, profesor filozofije i studija holokausta i genocida, Državni univerzitet Southern Connecticut, Upravni odbor Studijskog programa za proučavanje genocida na Univerzitetu Yale

Vildana Bijedić, mr., Mandala Academy Foundation,

Patrick McCarthy, direktor Biblioteke medicinskog centra, prodekan za univerzitetske biblioteke, Univerzitet u St. Louisu,

Dženita Pašić, advokatica, Louisville, Kentucky,

Mirsad ?aušević, preživjeli iz koncentracionih logora Omarska i Manjača,

Kenan Arnautović, doktor medicine, Memphis, Tennessee,

Dijana Mujkanović, doktorandica, Univerzitet u Pittsburghu,

Mead Mišić, advokat, Boston, Massachusetts,

dr. Adna Karamehić-Oates, direktorica Centra za bosanske studije Univerziteta Fontbonne,

Azem Dervišević, poslovni i društveni poduzetnik, Cambridge, Massachusetts,

Nerma Bužan, šefica kabineta/politička savjetnice u Uredu prof.

dr. C. Schwarza-Schillinga,

Prof. Emir Festić, dr. medicine, mr., Ponte Vedra Beach, Florida,

Esad Boškailo, dr. medicine, vanredni profesor psihijatrije, Univerzitet u Arizoni, Medicinski fakultet u Phoenixu,

Damir Husamović, mr. ekonomije, društveni aktivista, direktor za društveni angažman u Cydeou, predsjednik Bosanskog islamskog centra u St. Louisu,

Jordan Steven Sher, pisac, *And Still We Rise: A Novel About the Genocide in Bosnia /A mi ipak ustajemo: roman o genocidu u Bosni i Hercegovini*,

Rupert Wolfe Murray, pisac,

Peter Lippman, pisac, *Surviving the Peace: The Struggle for Recovery in Postwar Bosnia-Herzegovina /Preživjeti mir: borba za oporavak u postratnoj Bosni i Hercegovini*,

Keith Doubt, profesor emeritus, Univerzitet Wittenberg

Uz podršku

Adil Kulenović, predsjednik Kruga 99, Sarajevo,

Mustafa Cerić, dr, bivši reisul-ulema Bosne i Hercegovine,

Munira Subašić, predsjednica udruženja Pokret majki enklava Srebrenica i Žepa,

Šemso Osmanović, dr, preživjeli iz Srebrenice,

Satko Mujagić, ?uvari Omarske, preživjeli iz koncentracionih logora Omarska i Manjača,

Bakira Hasečić, predsjednica, Udruženje "Žena – žrtva rata",

Samir Vranović, predsjednik, Udruženje Istina Kalinovik 92, Halida Konjo-Uzunović, predsjednica, Udruženje žrtava rata Foča 92-95,

Jasna ?aušević, referentica za prevenciju genocida i odgovornost za zaštitu, Društvo za ugrožene narode (STP), Njemačka

cc. The Honorable Antony J. Blinken, United States Secretary of State;

The Honorable Eric Nelson, United States Ambassador to Bosnia and Herzegovina;

The Honorable Karen Donfried, Assistant Secretary, Bureau of European and Eurasian Affairs, Office of the United States Secretary of State;

The Honorable Gabriel Escobar Deputy Assistant Secretary, Bureau of European and Eurasian Affairs, Office of the United States Secretary of State;

The Honorable Matthew A. Palmer Special Representative for the Western Balkans Office of the United States Secretary of State;

The Honorable Christian Schmidt, High Representative, Bosnia and Herzegovina

Prevod: Elharuna Rizvanbegovi?

The preceding text is copyright of the author and/or translator and is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivs 3.0 Unported License.